

وظایف کارکنان مدرسه

دانش آموزان عزیز، همان طور که می دانید، مدرسه خانه‌ی دوّم شماست. شما هر روز، مدّت زمان زیادی را در مدرسه می گذرانید و آن جا همراه سایر هم کلاسی های خود مطالب فراوانی یاد می گیرید؛ بنابراین باید سعی کنید که اطلاعات بیش تری درباره‌ی کارکنان مدرسه به دست آورید.

در کلاس با دوستانتان گفت و گو کنید

- چه کسانی در مدرسه کار می کنند و هر یک چه وظیفه‌ای دارند؟

در مدرسه افراد زیادی کار می کنند و هر یک وظایفی را بر عهده دارند که به شرح زیر است :

وظیفه‌ی مدیر مدرسه، اداره کردن مدرسه است؛ یعنی او به همه‌ی امور رسیدگی می کند.

وظیفه‌ی معلّم، درس دادن و آموزش رفتارهای صحیح مربوط به خانه، مدرسه و اجتماع است.

وظیفه‌ی معاون یا ناظم، حفظ نظم و ترتیب، نظارت بر اجرای مقرّرات و کمک به مدیر در همه‌ی امور مدرسه است.

وظیفه‌ی مشاور مدرسه، رسیدگی به مشکلات دانش‌آموزان و راهنمایی آن‌ها برای حلّ این مشکلات است.

وظیفه‌ی مربّی بهداشت، آشنا کردن دانش‌آموزان با نکات بهداشتی و نظارت بر رعایت آن‌هاست.

وظیفه‌ی مربّی پرورشی، برگزاری مراسم مختلف مانند برگزاری نماز جماعت، مراسم دهه‌ی فجر، اجرای مسابقات قرآن و تشکیل گروه‌های هنری است.

وظیفه‌ی دفتردار رسیدگی به کارهای اداری مدرسه و ثبت نمرات دانش آموزان است.

وظیفه‌ی خدمتگزار، نظافت و تمیز کردن مدرسه با همکاری دانش آموزان است.

وظیفه‌ی سرایدار مواظبت و نگهداری از مدرسه و اموال موجود در آن و دقت در ورود و خروج افراد است.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- وظایف مدیر مدرسه چیست ؟
- ۲- چه کسی مسئول رسیدگی به مشکلات دانش آموزان و راهنمایی آنان برای حل مشکلات است ؟
- ۳- چه کسی کارنامه‌های دانش آموزان را تنظیم می‌کند ؟
- ۴- چه کسی مسئول بهداشت دانش آموزان است ؟

نام مسئول هر کار را مانند نمونه در جای مناسب بنویسید.

مدیر	رسیدگی به همه‌ی امور مدرسه
	نظافت کلاس‌ها
	درس دادن به دانش آموزان
	حفظ نظم در محیط مدرسه
	راهنمایی دانش آموزان برای حل مشکلاتشان
	برگزاری نماز جماعت در مدرسه
	رسیدگی به بهداشت دانش آموزان
	حفظ و نگهداری مدرسه و اموال آن

وظایف دانش آموزان در مدرسه

یک مدرسه‌ی خوب، مدرسه‌ای است که تمام اعضای آن با وظایف خود به خوبی آشنا باشند و به آن‌ها عمل کنند.

در کلاس با دوستانتان گفت و گو کنید

– شما به عنوان یک دانش آموز، در مدرسه چه وظایفی را به عهده دارید؟

دانش آموزان در مدرسه وظایفی به عهده دارند که در جدول زیر با بعضی از آن‌ها آشنا می‌شوید.

وظیفه‌ی شما در برابر دیگران

همیشه با دیگران خوشرو و مؤدب باشید.
در انجام کارها با دوستانتان همکاری کنید.
در حفظ و نگهداری اموال مدرسه کوشش کنید.

وظیفه‌ی شما در برابر خودتان

در انجام کارها دقت کنید.
در یادگیری درس‌ها کوشش کنید.
برای حفظ سلامت خود موارد ایمنی را رعایت کنید.
از لوازم مدرسه‌ی خود به خوبی نگهداری کنید.

اکنون که با وظایف کارکنان مدرسه و همچنین با وظایف خودتان در مدرسه آشنا شده‌اید، می‌توانید با همکاری یکدیگر مدرسه‌ی نمونه‌ای داشته باشید.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- یک مدرسه ی خوب، چگونه مدرسه‌ای است ؟
- ۲- علاوه بر موارد ذکر شده در متن درس، سه وظیفه‌ی دیگر خود را در مدرسه نام ببرید؟

اگر من کارم را به خوبی
انجام دهم، حتماً موفق
خواهم شد

اگر من کارم را به خوبی
انجام ندهم، موفق نخواهم
شد

با توجه به عبارتهای سمت راست، برای تصویرهای سمت چپ، مانند نمونه یک عبارت بنویسید.

دقت کردن به درس

توجه نکردن به درس

.....

دیر رسیدن به مدرسه

.....

رفتار نامناسب در حیاط مدرسه

۱- دانش آموز عزیز، منظور از اموال مدرسه چیست؟ آن ها را نام ببرید.

۲-

۱-

۴-

۳-

۶-

۵-

• حالا بگوئید که چگونه باید در حفظ و نگهداری اموال زیر کوشش کنیم؟

۱- میز و نیمکت : .....

۲- آب خوری مدرسه : .....

۳- دیوار : .....

۴- وسایل کمک آموزشی : .....

• اگر این اموال و وسایل آسیب ببینند، چه کسانی ضرر می کنند؟

.....

.....

• در مدرسه چگونه باید در حفظ سلامت و ایمنی خود و دیگران تلاش کنیم؟

.....

.....

.....

.....

۲- جمله‌های زیر را بخوانید و با توجه به رفتار خود، در جای مناسب علامت × بگذارید:

خیر	بله	
		همیشه به موقع سر کلاس حاضر می‌شوم.
		هنگام بازی در حیاط مدرسه کسی را هل نمی‌دهم.
		هنگامی که معلم درس می‌دهد به دقت گوش می‌دهم.
		در نگهداری از وسایل شخصی‌ام دقت کافی دارم.
		در مواقع ضروری به دوستانم کمک می‌کنم.
		در نگهداری اموال مدرسه کوشش می‌کنم.
		به دیگران احترام می‌گذارم.
		اگر چیزی را پیدا کنم، آن را به معاون یا معلم تحویل می‌دهم.

- با توجه به پاسخ‌های داده شده، بنویسید کدام یک از رفتارهای خود را باید اصلاح کنید.

.....

.....

.....

.....

تحقیق کنید

در مدرسه‌ی خود تحقیق کنید و وظایف هر یک از افراد زیر را بنویسید.

مدیر : .....

ناظم : .....

معلّم : .....

مرّبی بهداشت : .....

مشاور : .....

مرّبی ورزش : .....

خدمتگزار : .....

مرّبی پرورشی : .....

مشاور مدرسه

روز چهارشنبه، دانش‌آموزان کلاس دهم راهنمایی برای شرکت در جلسه‌ی بحث و گفت‌وگو در اتاق مشاوره جمع شدند.

آقای مرادی، مشاور مدرسه، پس از خوش‌آمدگویی به بچه‌ها، از حضور آن‌ها در جلسه تشکر کرد. او به دانش‌آموزان گفت: «هدف از تشکیل این جلسات، بحث درباره‌ی مسائل نوجوانان و جوانان است. یکی از این مسائل، بیرون رفتن با دوستان، بدون اجازه‌ی والدین است.»

آقای مرادی از بچه‌ها سؤال کرد: «شما تاکنون با چنین مسئله‌ای روبه‌رو شده‌اید؟» سعید جواب داد: «چند روز قبل، پسر همسایه از من خواست که بدون اجازه‌ی پدر و مادرمان به پارک برویم.»

مشاور مدرسه از او سؤال کرد: «پیشنهاد دوست خود را قبول کردی و با او به پارک رفتی؟» سعید گفت: «نه، من قبول نکردم. تصمیم داشتم اول با شما مشورت کنم و بدانم آیا این کار درست است یا خیر؟»

مشاور، رو به سایر دانش‌آموزان کرد و از آن‌ها خواست تا نظرشان را بگویند. جواد گفت: «به نظر من، سعید حتماً باید این موضوع را با پدر و مادرش در میان بگذارد و از آن‌ها برای رفتن به پارک اجازه بگیرد. والدین او اگر صلاح دانستند اجازه می‌دهند. در غیر این صورت برای سعید توضیح می‌دهند که چرا نباید با دوستش به پارک برود.»

عبّاس گفت: «به نظر من، بی‌اجازه به پارک رفتن ممکن است خطراتی در پی داشته باشد.» آقای مشاور گفت: «سعید کار خوبی کرده که با عجله تصمیم نگرفته است. شما هم نباید هر پیشنهادی را بدون مشورت بپذیرید. هر گاه با مشکلی روبه‌رو شدید، بهتر است که آن را با پدر و مادر، مشاور مدرسه یا آموزگار خود در میان بگذارید؛ چون این افراد بهترین کسانی هستند که می‌توانند در تصمیم‌گیری و حلّ هر مشکلی شما را یاری کنند.»

- ۱- در جلسه‌ی مشاوره درباره‌ی چه موضوعی بحث و گفت‌وگو شد؟
- ۲- قبل از هر تصمیم‌گیری چه کاری باید انجام دهیم؟
- ۳- ما با چه کسانی می‌توانیم مشورت کنیم؟
- ۴- شما در چه مواردی به مشاور مراجعه می‌کنید؟
- ۵- بیرون رفتن بدون اجازه‌ی والدین چه خطراتی در پی دارد؟

برای کدام یک از موارد زیر می توان به مشاور مدرسه مراجعه کرد. با گذاشتن علامت × آن‌ها را مشخص کنید.

- در صورت داشتن مشکل درسی
- برای خرید لباس
- در صورت داشتن مشکل خانوادگی
- برای راهنمایی گرفتن در انجام کارها
- برای رفتن به مسافرت
- در صورت داشتن مشکلی در خارج از محیط خانه و مدرسه
- برای انتخاب دوست

فعالیت های تکمیلی

۱- آیا تا کنون دچار مشکلی شده‌اید؟ برای حل آن با چه کسی مشورت کرده‌اید؟
چه راه حلی پیدا کرده‌اید؟

..... نوع مشکل
..... با چه کسی مشورت کرده‌اید؟
..... راه حل آن مشکل

۲- آیا تا کنون کسی با شما برای انجام کاری مشورت کرده است؟

..... چه کسی؟
..... چه کاری؟
..... پیشنهاد شما چه بوده است؟
.....

۳- به تصویرهای زیر نگاه کنید و مانند نمونه، کلمه‌ی (صحیح) یا (غلط) را در جای مناسب بنویسید.

گرفتن بسته از افراد ناشناس

صحیح شرکت در بازی دوستانه

اجازه گرفتن قبل از استفاده از وسایل دیگران

شرکت در میهمانی دوستانه

پذیرفتن پیشنهاد افراد ناشناس

رفتن به سینما بدون اجازه‌ی والدین

رعایت نکات ایمنی در کارگاه

ما روزهای دوشنبه هر هفته به کارگاه نجاری می‌رویم. یک روز در کارگاه، با ارّه مشغول بریدن چوب بودیم که ناگهان صدای فریاد محمد بلند شد. همگی با نگرانی به طرف او رفتیم.

محمد بدون این که چوب را داخل گیره قرار بدهد، شروع به بریدن آن کرده بود و در اثر این بی احتیاطی دستش مجروح شده بود.

من با دیدن خونی که از دست او می آمد، دستپاچه شدم و نمی دانستم چه کار باید بکنم. مربی کارگاه با آرامش به طرف ما آمد و گفت: «بچه ها نگران نباشید، چیز مهمی نیست.» سپس از من خواست که نزد مربی بهداشت بروم و او را خبر کنم. مربی بهداشت با وسایل لازم به کارگاه آمد و بعد از معاینه ی دست محمد گفت: «زخم او سطحی است.» او ابتدا دست محمد را با آب و صابون شست، سپس آن را با مایع ضد عفونی کننده شست و شو داد و پانسمان کرد.

آن گاه مربی کارگاه روبه دانش آموزان کرد و گفت: «فکر می کنم لازم است که درباره رعایت نکات ایمنی در هنگام کار، یک جلسه ی بحث و گفت و گو با یکدیگر داشته باشیم.» او از دانش آموزان پرسید: «به نظر شما علت این حادثه چه بود؟» علی گفت: «به نظر من محمد در کارش عجله کرد.»

حسین گفت: «من با نظر علی موافق نیستم، چون محمد باید ابتدا چوب را داخل گیره قرار می داد.»

رضا گفت: «من فکر می کنم نظر هر دو صحیح است.» مربی کارگاه گفت: «از دقت و توجه شما به این گونه مسائل خوشحالم. در حقیقت نظر هر سه نفر شما درست است. محمد نباید عجله می کرد. او باید نکات ایمنی را رعایت می کرد. در ضمن، شما هم باید هنگام بروز حادثه خونسرد باشید و از افراد متخصص در این زمینه کمک بگیرید.»

- ۱- چرا دست محمد مجروح شد؟
- ۲- شما هنگام بروز حادثه در مدرسه از چه کسی کمک می گیرید؟
- ۳- وقتی حادثه‌ای پیش می آید اطرافیان باید چه کارکنند؟
- ۴- دو مورد از نکات ایمنی را که باید در کارگاه مدرسه رعایت شود، بنویسید.

دانش آموزان عزیز، شماره تلفن های ضروری زیر را بنویسید و همیشه آن ها را در دسترس بگذارید. هرکدام از آن ها در چه مواقعی استفاده می شود.

موارد استفاده	شماره تلفن	نام مراکز
		مرکز فوریت های پزشکی
		آتش نشانی
		پلیس
		اطلاعات تلفن

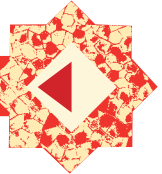
فعالیت تکمیلی

با نظارت مربی خود از آشپزخانه‌ی مدرسه بازدید کنید و مانند نمونه، جاهای خالی جدول زیر را تکمیل کنید.

راه حل	نکات ایمنی رعایت نشده	نکات ایمنی رعایت شده
		کپسول آتش نشانی

تحقیق کنید

دانش‌آموزان عزیز، در مورد نکات ایمنی کارگاه مدرسه‌ی خود تحقیق کنید. سپس با نظارت مربی خود، درباره‌ی آن نکات بحث و گفت‌وگو کنید و نتایج آن را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

جشن دهه ی فجر

آن روز مرجان، که نماینده ی کلاس دوّم بود، به هم کلاسی هایش گفت: «بچه ها، کم کم به روزهای دهه ی فجر نزدیک می شویم. اگر موافق باشید با معلّم پرورشی مشورت کنیم و برای برگزاری مراسم جشن دهه ی فجر برنامه ریزی کنیم.»

زنگ تفریح زده شد، بچه ها به سراغ خانم اکرمی، مربّی پرورشی مدرسه رفتند و نظر خود را با او در میان گذاشتند.

خانم اکرمی با خوش رویی گفت: «اتفاقاً من هم می خواستم در همین مورد با شما مشورت کنم. به نظر من بهتر است برای انجام این کار، گروه هایی تشکیل بدهیم و سپس مسئولیت هر گروه را نیز مشخص کنیم.»

نسرین پرسید: «منظورتان از گروه چیست؟»

خانم اکرمی پاسخ داد: هر گاه چند نفر برای انجام کاری با یکدیگر همکاری کنند، در واقع یک گروه تشکیل داده اند. در هر گروه نیز یک نفر به عنوان سر گروه انتخاب می شود. وظیفه ی سر گروه ایجاد هماهنگی بین اعضای گروه است. حالا شما هم می توانید گروه های خود را مشخص و سر گروه ها را نیز انتخاب کنید. در ضمن، هر گروه باید مسئولیت انجام یک کار را به عهده بگیرد. برای برگزاری جشن دهه ی فجر می توانید برنامه های متنوعی در نظر بگیرید؛ مثلاً «تهیه ی روزنامه ی دیواری، اجرای سرود و نمایش، تزئین کلاس و سالن مدرسه، برپا کردن نمایشگاهی از کارهای دستی و نقاشی دانش آموزان، تهیه ی کارت های دعوت برای والدین و پذیرایی از آن ها.»

بعد از تشکیل گروه ها، بچه ها با شور و اشتیاق مشغول تهیه ی مقدمات جشن شدند. روز جشن فرا رسید و همه ی گروه ها با همکاری هم توانستند مسئولیت های خود را به خوبی انجام دهند و جشن با شکوهی برگزار کنند.

بعد از پایان مراسم، خانم اکرمی در حضور والدین از تلاش و همکاری گروه‌های دانش‌آموزی مدرسه تشکر کرد و به دانش‌آموزان گفت: « یکی از دلایل موفقیت شما این بود که همه‌ی وظایف خود را به بهترین شکل انجام دادید و با یکدیگر صمیمانه همکاری کردید. امیدوارم که شما در همه‌ی امور زندگی خود، همکاری با دیگران را ادامه بدهید.»

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- مرجان و همکلاسی‌هایش در چه موردی با مربی پرورشی مشورت کردند؟
- ۲- پیشنهاد مربی پرورشی برای برگزاری جشن دهه‌ی فجر چه بود؟
- ۳- هدف از تشکیل گروه‌ها چه بود؟
- ۴- وظیفه‌ی سرگروه چیست؟
- ۵- دلایل موفقیت دانش‌آموزان در برگزاری جشن دهه‌ی فجر چه بود؟
- ۶- شما برای برگزاری جشن دهه فجر در مدرسه‌ی خود، چه برنامه‌هایی در نظر می‌گیرید؟

فعالیت‌های تکمیلی

- ۱- دانش‌آموزان عزیز، بنویسید که دهه‌ی فجر از چه روزی شروع می‌شود و در چه روزی به پایان می‌رسد. مناسبت هر کدام از روزها را نیز بنویسید.

روز شروع دهه‌ی فجر:

روز پایان دهه‌ی فجر:

مناسبت روز شروع دهه‌ی فجر:

مناسبت روز پایان دهه‌ی فجر:

۲- دانش آموزان عزیز، با مشورت مربی پرورشی مدرسه برای تهیه‌ی روزنامه‌ی دیواری یک گروه تشکیل بدهید و سرگروه را با رأی اعضا انتخاب کنید. سپس وظایف هر یک از اعضا را نیز مشخص نمایید و روزنامه‌ی دیواری را با موضوع دلخواه خود تهیه کنید.

موضوع روزنامه‌ی دیواری:

تعداد اعضای گروه:

نام سرگروه:

وظایف اعضای گروه	نام اعضای گروه